

Delgivning av socialnämndens
verksamhetsberättelse 2023

31

2024KS137

Sammanträdesdatum
2024-03-20

§ 56

Dnr 2024SOCN39

Socialnämndens verksamhetsberättelse 2023

Beslut

Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för 2023.

Socialnämnden delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige verksamhetsberättelsen för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har utarbetat verksamhetsberättelse för 2023.

Verksamhetsberättelsen är en väsentlig del i kommunens styrmodell och utgör uppföljning av socialnämndens verksamhetsplan för 2023.

Verksamhetsberättelsen innehåller en redovisning av kommungemensamma prioriterade områden, ekonomiska resultat, uppföljning av grunduppdrag, verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, samt uppföljning av prioriterade politiska mål och inriktningar. Verksamhetsberättelsen utgör ett underlag i budgetarbetet inför kommande år.

Socialnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget om 36 mnkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 11 mars 2024
- Socialnämndens verksamhetsberättelse 2023

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Datum
2024-03-11

Diarienummer
2024SOCN39 042

Socialnämndens verksamhetsberättelse 2023

Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för 2023.

Socialnämnden delger kommunstyrelsen och kommunfullmäktige verksamhetsberättelsen för 2023.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har utarbetat verksamhetsberättelse för 2023.

Verksamhetsberättelsen är en väsentlig del i kommunens styrmodell och utgör uppföljning av socialnämndens verksamhetsplan för 2023.

Verksamhetsberättelsen innehåller en redovisning av kommungemensamma prioriterade områden, ekonomiska resultat, uppföljning av grunduppdrag, verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning, samt uppföljning av prioriterade politiska mål och inriktningar. Verksamhetsberättelsen utgör ett underlag i budgetarbetet inför kommande år.

Socialnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget om 36 mnkr.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inga ekonomiska konsekvenser. Det är en uppföljning och redovisning av nämndens ekonomi, mål och grunduppdrag för 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 11 mars 2024
- Socialnämndens verksamhetsberättelse 2023

Pia Alhäll
Kommundirektör

Oskar Nilsson
Ekonomichef

Verksamhetsberättelse 2023

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Socialnämnden.....	3
1.1	Kommundirektören om 2023	3
1.2	Styrmodell.....	3
1.3	Kommungemensamma områden.....	5
1.4	Mål och inriktningar	11
1.5	Personal	14
1.6	Kvalitet.....	16
1.7	Ekonomi	19
2	Sektor för socialtjänst.....	21
2.1	Organisation	21
2.2	Vård och omsorg.....	21
2.3	Hälsa och bistånd.....	26
2.4	Funktionsstöd	30
2.5	Härryda framtid	33
2.6	Barn och familj.....	36

Bilaga: Investeringar 2023

1 Socialnämnden

1.1 Kommundirektören om 2023

2023 har varit ett spännande och händelserikt år som slutade bra med ett resultat för kommunen som helhet om 268 mnkr. Vi kan konstatera att vi har en samlad bra övergripande måluppfyllelse och bra resultat i merparten av olika mätningar.

Omvärlden

Omvärldsfaktorer som påverkat oss mycket och på många sätt är krig i Europa med energibrist, kraftigt höjda räntor, hög inflation med stigande priser och ett säkerhetspolitiskt mer osäkert läge än på länge. Dessutom är Sverige på väg in i en lågkonjunktur med en svagare ekonomisk utveckling och minskad byggnation.

Dessa faktorer påverkar kommunens kostnader och mer specifikt vad gäller inköp för livsmedel samt en omfattande minskning och efterfrågan på mark och projektering med mera. Inflationen driver också på kommunens pensionskostnader 2023. Vi har haft ett stort fokus på ekonomin under 2023, vilket kvarstår under 2024.

Politisk situation

Politiskt har det varit en ovanlig situation där alliansen i minoritet fått styra på oppositionens budget (S, V, MP). Det har inneburit att rollerna mellan de politiska grupperingarna och relationen till tjänstepersonerna har ändrats.

1.2 Styrmodell

Styrmodellen innehåller följande delar:

Vision: Härryda – här vågar vi!

I Härryda kommun bygger vi framtiden. Här har människor och företag möjlighet att växa och blomstra. Här lyfter idéer och landar lösningar som håller för kommande generationer.

Våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft

Förhållningsätt

I Härryda kommun har vi ett gemensamt förhållningsätt som uttrycker hur vi vill vara och agera på jobbet, för att gemensamt förflytta kommunen mot visionen.

Genom vårt förhållningssätt påverkar vi upplevelsen av Härryda kommun.

"Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer"

Verksamhetens grunduppdrag

Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid.

Ekonomiska ramar, prioriterade mål och kvalitet

Politikerna, inom parti, block eller annan gruppering utarbetar en strategisk plan som antas av kommunfullmäktige. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden, både vad gäller kommunens roll som serviceutförare och rollen som demokratiaktör/samhällsutvecklare.

Den årliga budgeten utgår från den strategiska planen och ska ge konkretiseringar, främst med fokus på serviceuppdraget. Budgeten som fastställs av kommunfullmäktige anger ekonomiska ramar och prioriterade mål, inriktningar och uppdrag. Utifrån detta utarbetas nämndspecifika verksamhetsplaner där även kvalitetsindikatorer ingår för att beskriva kvaliteten i grunduppdrag och inriktningar.

1.2.1 Planering och uppföljningsprocessen

Den strategiska planen

Den långsiktiga inriktningen för kommunen uttrycks i den strategiska plan som antas av kommunfullmäktige. Det är politikerna, inom parti, block eller annan gruppering som tar fram planen och den beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden.

Budget, mål och inriktningar

Den strategiska planen kompletteras med ett årligt beslut om budget, mål och inriktningar på en kommunövergripande nivå. Här pekas det som är särskilt viktigt kommande år ut. Beslut om detta fattas av kommunfullmäktige i juni varje år där även ekonomiska ramar för nämnderna fastställs. Utifrån kommunfullmäktiges strategiska plan och årliga budgetbeslut utarbetar kommunens nämnder budget, mål och inriktningar för sitt verksamhetsområde. Däri framgår de särskilt prioriterade målen för året.

Verksamhetsplan

Förvaltningen får därefter i uppdrag att utarbeta förslag till verksamhetsplan som beskriver så väl verksamhetens grunduppdrag som hur verksamheten ska arbeta med de särskilt prioriterade målen. I verksamhetsplanen fördelas också budgetanslag per sektor och verksamhetsområde. Verksamhetsplanerna fastställs av kommunens nämnder i december och delges därefter till kommunfullmäktige.

Verksamhetsberättelse, bokslut och ekonomiska rapporter

Uppföljning av verksamhetsplanerna görs genom

- verksamhetsberättelse per 31 december, där det sker en fördjupad

- uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- delårsbokslut per 31 augusti, där det sker en uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- fyra ekonomiska rapporter med prognoser.

Detta innebär att kommunstyrelsen och kommunens nämnder får en samlad uppföljning av verksamheterna två gånger per år. Dessutom rapporteras vissa resultat och uppföljningar separat. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker där till kontinuerligt med hjälp av kvalitetsindikatorer och andra nyckeltal som redovisas till respektive nämnd.

1.3 Kommungemensamma områden

I detta avsnitt beskrivs övergripande uppföljning av arbetet med de områden som i verksamhetsplanen för 2023 pekats ut som kommungemensamma strategiska områden. Alla sektorer och verksamheter ska arbeta med dessa områden och utvecklingsarbetet samordnas gemensamt i förvaltningen.

De fem områdena är digital utveckling, hållbar utveckling, näringsliv, kompetensförsörjning och trygghet,

Enligt reglementet är det kommunstyrelsen som har huvudansvaret för dessa övergripande frågor, men eftersom de också ska genomsyra och prägla samtliga verksamheter beskrivs de även i nämndernas respektive verksamhetsberättelse.

1.3.1 Digital utveckling

Härryda kommun definierar digitalisering som en metod där digitala lösningar används för att verksamhetsutveckla och ställa om. Arbetet utgår från kommunens policy för digital utveckling, där tre principer är utgångspunkter; *invånaren först*, *digitalt först* och *samverkan först*.

Invånaren först

I arbetet med att skapa ökad kunskap och styrning av digitalisering har sektorn för samhällsbyggnad tagit fram en sektorsgemensam färdplan för digital utveckling. Färdplanen pekar ut sektorns målbild för digital utveckling och vägen dit. Sektorn var dessutom först ut med att publicera öppna data. Genom att bland annat publicera information om kommunens badplatser, lekplatser, parkeringar och grillplatser tas ett första steg mot en mer öppen och transparent kommun.

Appen ”Mitt Härryda” fortsätter att utvecklas. Appen har nu möjlighet att skicka notiser till användare som får proaktiv och relevant information. Appen utgör fortsatt ett viktigt komplement till övriga kommunikationskanaler för att ge snabb och relevant information till invånare. I syfte att få ökad delaktighet i utvecklingen av appen har ett antal invånarlabb genomförts där invånare bjudits in för att identifiera nyttor, ta emot förslag och lyfta behov utifrån digital service. Invånarlabb har hittills genomförts med målgrupperna vårdnadshavare och fastighetsägare. Antal nedladdningar har ökat under året. Drygt 6000 personer har nu laddat ner appen vilken är en ökning med 40 procent jämfört med föregående år.

För att ge invånare en mer anpassad och personlig digital service har ett förberedande arbete genomförts för att skapa ett ”mina sidor” för både webb och app. Detta är en viktig del i att skapa en mer sammanhållen digital service med

invånaren i fokus.

Digitalt först

Arbete pågår för att utveckla och skapa integrationer mellan olika system i syfte att effektivisera och förenkla digitala flöden. Planerade integrationer har genomförts men har i flera fall blivit försenade på grund av utmaningar i teknisk plattform och infrastruktur.

Härryda kommun ligger i framkant när det gäller organisering och införande av digitala tjänster. Under årets samverkansforum med över 150 deltagande kommuner vann Härryda kommun flera priser för vårt arbete och förmåga att dela med oss av våra erfarenheter och kunskaper. Härryda kommun har under året ökat nyttjandet av digitala tjänster med 30 procent jämfört med föregående år. Detta skapar en effektiv service med hög kvalitet och förenklar vardagen för invånare och företag.

Samverkan först

Kompetenshöjande aktiviteter har genomförts med exempelvis välbesökta workshops för att utforska möjligheter med AI och primärt ChatGPT. För att visualisera kommunens olika digitaliseringsinitiativ har en teknisk plattform införskaffats för portföljstyrning av digitala initiativ. Detta ger en ökad överblick över fokusområden kopplat till digital utveckling som skapar möjlighet till ökad styrning av digitalisering som skapar nytta.

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd har utvecklat ett koncept med ett innovationsteam. Syftet är att öka fokus på verksamhetsutveckling och att identifiera nya möjligheter för att sektorn ska bli en än mer relevant partner (serviceorganisation) för övriga förvaltningen.

Under året har kommunen anslutit till regiongemensam samverkan kopplat till öppen data. Projektet leds av Västra Götalandsregionen (VGR) och kommer att pågå under hösten med utbildningar och publicering av öppen data till regionala och nationella dataplattformar. Resultatet av denna samverkan är nu att kommunen publicerat tre datamängder till den regionala och nationella portalen för öppna data.

1.3.1.1 Digital utveckling indikatorer

Indikatorer	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Andel chefer som anser att de vet hur de kan bidra till Härryda kommuns arbete med digitalisering, % (Kommunens chefsenkät)	-	72	76
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med digitalisering, % (Kommunens chefsenkät)	-	83	84
Andel invånare som uppger att det är viktigt att kommunicera och få digital service, % (SCB:s medborgarundersökning, kommunens egna frågor)	-	66	-
Andel invånare som uppger att kommunen lever upp till förväntningarna på digital service, % (SCB:s medborgarundersökning, kommunens egna frågor)	-	43	-

1.3.2 Näringsliv

Ett robust näringsliv är en grundförutsättning för ett växande Härryda kommun. Det är genom företagande som nya arbetstillfällen och förutsättningar för att bo, leva och verka i kommunen skapas. Härryda kommun har som mål att vara Sveriges bästa näringslivskommun. 2023 placerade sig Härryda kommun på plats 11 av landets 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet, vilket är bäst i Göteborgsregionen.

Kommunens arbete utgår från det näringslivsstrategiska programmet fastslaget av kommunfullmäktige 2019. Fokusområden för Härryda kommun är att arbeta med kompetensförsörjning, kommunens attraktionskraft, infrastruktur, markfrågan, företagsklimat och innovationskraft. Den antagna näringslivspolicyn tar avstamp i tre principer; företagen prioriteras, företagen är våra kunder och företagen utvecklar Härryda kommun.

SKR:s mätning Insikt mäter hur företag som haft kontakt med kommunen i myndighetsutövande ärenden uppfattar kommunen. Resultatet presenteras löpande under året i form av ett index för olika områden så som bygg, mark, miljö, livsmedel, servering och brandskydd samt ett totalvärde för helheten. Härryda kommuns preliminära index för 2023 är ett resultat på 75 (skala 1-100), vilket är ett förbättrat resultat jämfört med föregående år (74). Området upphandling är med i undersökningen sedan 2020 men redovisas separat, där är Härryda kommuns preliminära index för 2023 66 (skala 1-100) vilket är en förbättring jämfört med föregående år (59).

Alla kommunens verksamheter och medarbetare bidrar till att skapa goda förutsättningar för företagande i kommunen. Arbetet med näringslivsfrågor är prioriterat och en självklar del i ordinarie styrning i organisationen. Handlingsplanen "Vägen för att bli nr 1 - handlingsplan för att varaktigt bli Sveriges bästa näringslivskommun" är gemensam för hela förvaltningen och innehåller åtgärder för att målet ska uppnås. En del i arbetet med att sprida kunskap om näringslivets betydelse och företagsklimat är Näringslivsveckan, ett internt arrangemang under en vecka med 12 seminarier och aktiviteter på fem dagar, totalt deltog nästan 500 medarbetare från förvaltningen. En film om näringslivets betydelse för kommunen har också producerats och denna har kommunicerats både internt och externt.

Trycket på att etablera företag i kommunen har varit fortsatt stort trots en vikande konjunktur och flera stora nya verksamhetsområden är under planering bland annat vid Mölnlycke företagspark, Bårhultsmotet, Flygplatsmotet, och vid Ryamotet. Företagslotsen skapar förutsättningar för utveckling av befintliga företag i kommunen med en snabb och tydlig ingång till kommunen för bättre koordinering och samverkan.

Arbetet med platsutveckling sker i samarbete med fastighetsägare, enskilda näringsidkare samt samordnar kontakter internt inom förvaltningen som tillsammans skapar förutsättningar för mer trivsamma centrum.

Besöksnäringen är en viktig och växande näring i Sverige och fokus för Härryda kommun har varit att fortsatt utveckla besöksmålet Råda Säteri och vara ett stöd för övriga besöksnäringföretag i kommunen på olika sätt.

En viktig del i arbetet är dialogen med företagen och för att skapa goda

förutsättningar för det finns flera vägar, bland annat regelbundna företagsbesök. I februari genomfördes dessutom en företagsbesöksdag där 40 politiker och tjänstepersoner från kommunen, uppdelade i 10 grupper, besökte 30 olika företag under en förmiddag. Under året genomfördes sju Härrydafrukostar för företag, ca 70 personer deltog vid varje tillfälle. Enheten deltog samt arrangerade också 20 andra frukostträffar med mindre antal deltagare, mer fokuserat på våra centrumföreningar samt lokala företag i våra företagsparker och på Råda Säteri. Årets Näringslivskväll ägde rum i mars och lockade drygt 100 personer, där delades priser ut till årets företagare, årets unga företagare, årets nyföretagare mm.

1.3.2.1 Näringsliv indikatorer

Indikatorer	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Svenskt näringslivs kommunranking	2	9	11
Företagsklimat enligt Insikt, totalt NKI	72	74	74
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med näringslivsfrågor, % (Kommunens chefsenkät)	44	44	44

Resultatet för Företagsklimat enligt Insikt, totalt NKI för 2023 är preliminärt, slutgiltigt resultat redovisas i april 2024.

1.3.3 Hållbar utveckling - Agenda 2030

Hållbarhetsstrategiskt program 2023–2035 antogs av kommunfullmäktige i april. Programmet innehåller fem insatsområden med tydliga målsättningar inom områdena demokrati och delaktighet, att vara en klimatneutral kommunkoncern till 2030, att ha ett konkurrenskraftigt och robust näringsliv i kommunen, att ha hållbar förvaltning av mark och naturresurser samt att vara en trygg och säker kommun med minskade skillnader i hälsa. Programmet pekar ut bland annat digitalisering, samverkan och innovation som verktyg för att kunna nå målsättningarna. Programmet är koncernövergripande och samverkan med de kommunala bolagen blir centralt i genomförandet. Programmets insatsområden och målsättningar har arbetats in i verksamhetsplanen för 2024.

Kommundirektören har utsett en särskild styrgrupp för att skapa ytterligare kraft i styrning och ledning av hållbarhetsfrågorna. Styrgruppen har under året beslutat om ett förvaltningsgemensamt mål för avfall som ska genomföras 2024 samt tillsatt en arbetsgrupp för att arbeta med klimatanpassningar. Styrgruppen har även ett övergripande ansvar för det interna samverkansforumet för hållbar utveckling. Forumet inkluderar nu, utöver chefer och andra nyckelpersoner från samtliga sektorer, också representanter från de kommunala bolagen.

En viktig del i miljöarbetet är att säkerställa att medarbetarna har god kunskap inom området. Miljöutbildning erbjuds regelbundet, öppet för alla verksamheter att anmäla medarbetare till. Under året deltog ca 60 medarbetare och chefer i utbildningen.

Arbetet utifrån planen för fossiloberoende förvaltning fortgår med åtgärder och insatser. Av de totalt 24 åtgärderna i planen är 10 genomförda, åtta är under arbete och för sex åtgärder kvarstår att påbörja. För att ytterligare fokusera och konkretisera insatserna mot fossiloberoende, har en revidering av planen genomförts.

Projektet cirkulärt möbelflöde har pågått under året. Vid årsskiftet övergick

projektet till ordinarie verksamhet och det cirkulära möbelflödet är nu organiserat i sektorn för Teknik och förvaltningsstöd. Totalt har 2512 möbler cirkulerats under 2022 och 2023. 2023 cirkulerades totalt 1558 möbler, 676 utav dem var renoverade och 882 möbler cirkulerades i befintligt skick eller med enklare renovering och tvätt.

Kommunstyrelsen har beslutat att kommunen ska medverka i den regionala kraftsamlingen kring klimatlöften för perioden 2024–2026. Härryda kommun har antagit 12 av 30 klimatlöften, vilket ger ökat fokus på det redan pågående arbetet och påskyndar genomförande.

Ett nytt styrdokument för arbetet med att skapa giftfria miljöer i kommunens verksamheter, Policy för giftfri kommun, fastställdes i mars av kommunstyrelsen. Arbetet med implementering pågår.

Arbetet med ortsbaserat utvecklingsarbete har inletts i Rävlanda och syftar till att genom nya samverkansformer och nya arbetssätt öka trygghet, delaktighet och tillit bland boende och verksamma på orten. Arbetet har under året gått in i en ny fas genom att en projektorganisation bildats. En projektledare har tillsatts som under nio månader ska leda och konkretisera arbetet. Målet är att strukturer skapas som lever vidare efter projektet är avslutat.

Som en del i arbetet med ungas delaktighet genomfördes under hösten enkäten Lokalt uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP). Enkäten, som genomförs vart tredje år, riktar sig till ungdomar i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet. Svaren ger en bred bild av ungas livssituation och utgör ett viktigt underlag i utvecklingen av förvaltningens verksamheter samt för fortsatt dialog mellan ungdomar och politiska företrädare. Resultatet presenteras under 2024.

Projektet industriell symbios som genomförts i Bårhults företagspark har avslutats. Projektet har resulterat i dialog mellan ett antal företag och identifierat möjliga områden för samverkan. Ett forum för företagen att lyfta gemensamma frågor skapades och drivs av företagen själva. Chalmers Industriteknik levererade en slutrapport under våren där kommunen rekommenderas att lyfta symbios som planeringsperspektiv tidigt när nya verksamhetsområden planeras.

1.3.3.1 Hållbar utveckling indikatorer

Indikatorer	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	54	-
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- klimatpåverkan fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	46	-
Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	42	-
Aktuell hållbarhets kommunranking, kommunplacering	145	171	125
Dagens samhälles Agenda 2030-ranking, kommunplacering	6	6	14
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med hållbarhetsfrågor inom sin enhet, % (Kommunens chefsenkät)	76	72	74

Indikatorer	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Invånare 16-84 år) med bra självskattat hälsotillstånd, andel % (Hälsa på lika villkor)	77	74	-
Invånare (16-84 år) med gott psykiskt välbefinnande, andel % (Hälsa på lika villkor)	91	86	-

Utfall som saknas markeras med sträck. För vissa indikatorer finns utfall för 2023 tillgängligt först under 2024.

1.3.4 Kompetensförsörjning

Från 2023 är kompetensförsörjning ett av Härryda kommuns gemensamma prioriterade områden. En välfungerande kompetensförsörjning är avgörande för hur Härryda kommun möter dagens och framtidens behov av kompetens. Vi behöver arbeta aktivt, strategiskt och operativt med att skapa bästa möjliga förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera service och stöd med god kvalitet till de som bor, verkar och vistas i vår kommun. Viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat personalförsörjning, kompetensutveckling och ledarskapsförsörjning.

Arbetsgivaren har skapat en styrgrupp och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för att arbeta med de övergripande frågorna gällande kompetensförsörjning. Under året genomfördes två undersökningar inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet, dels varför medarbetare väljer att arbeta i Härryda kommun och dels varför medarbetare väljer att arbeta deltid. Ett område som arbetsgruppen har påbörjat förbättringsarbete inom är introduktion för nyanställda.

I arbetet med arbetsgivarvarumärket har det även tagits fram ett nytt kommungemensamt grafiskt uttryck för rekrytering. Syftet med det nya manéret är att skapa en tydlig och enhetlig bild av Härryda kommun som arbetsgivare och det kommer användas i olika typer av rekryteringsmaterial, t.ex. annonsering och material vid mässor.

Inom socialtjänsten har vård och omsorg tagit fram en karriärvägsmodell som visar hur medarbetare kan utvecklas i sitt arbete. Verksamheten för funktionsstöd har utbildat språkombud som har i uppgift att stötta kollegor när det gäller språkutveckling på arbetsplatserna.

1.3.5 Trygghet

Kommunstyrelsens åtgärdsplan för ökad trygghet är en viktig utgångspunkt för arbetet inom förvaltningen. Satsningen på ordningsvakter i Mölnlycke och Landvetters centrum har fortsatt under 2023 med en geografisk utökning av LOV3-områdena. Målet är att denna insats ska bidra till att man känner sig tryggare när man rör sig i kommunens centrum. Utöver ordningsvakter används även väktare som bevakar kommunens fastigheter i samtliga kommundelar.

Installering av kameror på kommunens skolor fortsätter. Målet är att denna insats ska minska skadegörelsen på skolorna samt underlätta polisens utredningsarbete vid skadegörelse. Mindre skadegörelse på skolorna ökar tryggheten för elever och personal men även för dem som bor i anslutning till kommunens skolor.

För att involvera invånarna har ett ortsbaserat folkhälsoarbete påbörjats med start i Rävlanda. Syftet med detta arbete är att öka tryggheten på respektive ort. Förvaltningen stärker även förutsättningarna för de nattvandringar som sker.

Kommunens brottsförebyggande arbete syftar även till att öka den upplevda tryggheten i kommunen. Förvaltningsövergripande samverkan har under året skett i syfte att skapa ett kunskapsbaserat arbetssätt med rätt organisatoriska förutsättningar för det brottsförebyggande arbetet. Rekrytering av en utvecklingsledare för det brottsförebyggande arbetet pågår.

Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Förvaltningen gör löpande uppföljningar med hjälp av undersökningar så som LUPP, nationell folkhälsoenkät, SCB:s medborgarundersökning samt statistik över skadegörelse och annan brottslighet.

1.4 Mål och inriktningar

1.4.1 Vision och förhållningssätt

För att vision och förhållningssätt ska genomsyra verksamheterna och nå ut till alla medarbetare ställs krav på systematik och medvetet kontinuerligt arbete. Alla chefer förväntas kontinuerligt diskutera betydelsen av vision och förhållningssätt med sina medarbetare, t ex på arbetsplatsträffar. Det finns gemensamt material på intranätet att använda som stöd i dessa dialoger. I rekryteringsprocessen samt i introduktion av nya medarbetare utgör vision och förhållningssätt viktiga delar för kommunens attraktivitet som arbetsgivare. I utvecklingssamtal och lönesamtal diskuteras vision och förhållningssätt med varje enskild medarbetare utifrån särskild mall för samtalen.

1.4.2 Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

1.4.2.1 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen avser bostadsbyggande, förskoleverksamheten, grundskola och gymnasiet samt bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Nedan redovisas fastställda verksamhetsmål för styrelsens/nämndens ansvarsområden med förvaltningens bedömda måluppfyllelse.

Politiskt prioriterade områden	Indikator/mått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov	Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende särskilt boende	14	11	9	3
	Behov av särskilt boende, personer.	300	274	267	300
	↑ Beräknat behov av bostad för funktionsnedsatta över 19 år, personer	131	133	111	116
	Antal ej verkställda beslut inom tre månader avseende bostad med särskild service	6	2	4	4

Mål: Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov

Målet bedöms vara uppfyllt. Under året har kommunen kunnat erbjuda äldre personer särskilt boende inom tre månader. De som kvarstår i kön längre än tre månader har själva valt detta i väntan på annat erbjudande.

För personer med funktionsnedsättning finns i dagsläget ett överskott av platser gällande servicebostäder, då behovet har varit fortsatt lägre än prognostiserat. Fyra personer med annat boendebehov än servicebostad har ej kunnat verkställas inom tre månader varav en person har fått ett erbjudande men tackat nej. Omställningsarbete pågår inom verksamhetsområdet för att tillskapa fler gruppboendeplatser och en ny gruppboende är planerad till 2028, för att på sikt få en bättre balans i boendebeståndet. För ett fåtal personer med särskilda behov köper kommunen plats av annan vårdgivare.

1.4.3 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Sektorn ska arbeta med:

- fokus på barns, ungas och unga vuxnas psykiska ohälsa.
- förebyggande insatser i de miljöer där unga vistas.

Uppföljning

Sektorn samarbetar med regionen gällande barns, ungas och unga vuxnas psykiska ohälsa sker framförallt via familjecentralerna. Under året har sektorn sökt och beviljats medel via regionens Närområdessamverkan (NOSAM) barn och unga för att samarbeta med vårdcentralen i Rävlanda. Syftet har varit att upptäcka barn och

unga i behov av samordnat tidigt stöd. Planering har skett under året och projektet kommer att starta 2024 genom att socionom kommer att arbeta på plats i vårdcentralens lokaler och samarbeta med det psykosociala teamet.

Verksamheterna barn och familj och Härryda framtid har tillsammans ett projekt finansierat med statsbidrag, där familjecentralerna utgör basen för projektet. Det är ett förebyggande arbete för att möta utomeuropeiska kvinnor och deras små barn i syfte att göra integrationen till det svenska samhället enklare för kvinnorna.

Mini-Maria Västra med huvudmottagning i Mölndal har varit verksam sedan augusti 2022. Målgruppen är ungdomar upp till 21 år som riskerar att utveckla ett beroende eller skadligt bruk av alkohol, droger eller spel om pengar, samt deras närstående.

En ny samordnare inom skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) har utvecklat arbetet med insatser på individnivå. Samverkan med Polismyndigheten har utökats genom att en socialsekreterare med myndighetsbefogenheter och en familjebehandlare arbetar tillsammans med polisen. Syftet är att nå unga som misstänks för brott samt deras föräldrar och genom att närvara vid polisförhör motivera den unge och föräldrar att ta emot stöd tidigare och snabbare.

Fältgruppen har under året sänkt målgruppens ålder från 13-20 år till 11-18 år. Syftet var att nå yngre ungdomar för att tidigare skapa relationer som kan underlätta kontakt när barnen blir äldre.

I samverkan med Swedavia, gränspolisen och Göteborgs stad deltar kommunen fyra dagar per år i Insats fokus vid Landvetter flygplats. Insatsen syftar till att höja medvetenheten om bortföring av barn och hedersrelaterat våld och förtryck bland resenärerna samt informera om var de kan vända sig vid misstanke.

För andra året i rad deltar verksamheten i ett treårigt forsknings- och utvecklingsprojekt via Forskning och utveckling (FoU) i väst med stöd av Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte). Syftet är att öka kunskapen om hur barnavårdsutredningar och säkerhetsplaneringar enligt modellen Signs of safety går till.

1.4.4 Socialnämndens mål för 2023

- Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun

Uppföljning

Härryda kommun har klättrat i årets miljöranking till plats 125 av 290, en förbättring från föregående års plats 171. Rankingen publiceras av tidskriften Aktuell Hållbarhet.

Rankingen, som baseras på en kombination av enkätsvar från kommunen, klimatdata samt statistik från olika myndigheter och intresseorganisationer, belyser flera nyckelområden inklusive klimat, energi, vatten, natur och avfall. Enkäten efterfrågar information om kommunens strukturer och riktlinjer för hållbarhetsarbete samt konkreta åtgärder som genomförts eller påbörjats. Enkäten besvarades 2023 av totalt 223 kommuner, men samtliga kommuner ingår i rankingen utifrån statistiska uppgifter.

Resultaten från årets ranking visar på positiva trender inom flera områden där

kommunen tar fler poäng, som till exempel minskat kommunalt avfall, reducerad mängd insamlat matavfall, ökat inköp ekologiska livsmedel av förbättrad placering i rankingen Håll Sverige Rent-kommun.

Enkätfrågorna ändras årligen, vilket gör att resultaten från år till år är svåra att jämföra. Nya frågor gällande cykelvägar, energieffektivisering och minskad förbränning av plast har varit positiva för Härryda kommuns placering i årets ranking. Vissa delar av enkäten anses heller inte vara relevanta för Härryda kommun. Ett exempel är frågan om systematiskt arbete för hållbarhetskrav på kapital- eller skatteplaceringar, eftersom sådana placeringar inte görs av kommunen.

- Våra kommuninvånarens upplevda otrygghet skall minska.

Uppföljning

Satsningen på ordningsvakter i Mölnlycke och Landvetters centrum har fortsatt under 2023 med en geografisk utökning av områdena. Målet är att denna insats är att förebygga brott samt att bidra till att man känner sig tryggare när man vistas i kommunens centrumdelar. Trygghetsskapande områdesbevakning med väktare sker i respektive kommundel och justeras löpande efter rådande lägesbild. Vissa områden har i perioder haft ökat behov av bevakningsinsatser och extra resurser har då satts in.

Antalet kommunala fastigheter med kamerabevakning har blivit fler under året. Syftet med denna insats är att minska skadegörelsen på skolorna samt underlätta polisens utredningsarbete. Mindre skadegörelse på skolorna ökar tryggheten för elever och personal men även för dem som bor i anslutning till kommunens skolor.

Kommunens brottsförebyggande arbete syftar även till att öka den upplevda tryggheten i kommunen. Förvaltningsövergripande samverkan har under året skett i syfte att skapa ett kunskapsbaserat arbetssätt med rätt organisatoriska förutsättningar för det brottsförebyggande arbetet. Rekrytering av en utvecklingsledare för det brottsförebyggande arbetet pågår.

Regelbunden samverkan sker med polismyndigheten för gemensam underrättelse och avvägd närvaro. Genom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) sker samordning av insatser och åtgärder riktade mot barn och ungdomar.

Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Förvaltningen gör löpande uppföljningar med hjälp av undersökningar så som LUPP, nationell folkhälsoenkät, SCB:s medborgarundersökning samt statistik över skadegörelse och annan brottslighet. Tryggheten i kommunen följs upp via SKR:s Öppna jämförelser trygghet och säkerhet. 2023 kände sig 84,8% trygga utomhus i området där de bor när det är mörkt ute, siffran var oförändrad från föregående år.

1.5 Personal

Det personalpolitiska programmet (PPP) beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. PPP är uppbyggt kring tre grundperspektiv; **medarbetarskap, ledarskap** samt **kommunikation och samverkan**. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla deltar och engagerar sig i

arbetet. Utifrån PPP sker ett löpande utvecklingsarbete inom olika personalpolitiska områden.

Medarbetarskap, kommunikation och samverkan

Det personalpolitiska programmet (PPP) ska medverka till att Hälaryda kommuns arbetsgivarvarumärke stärks och att en stadig grund läggs för alla medarbetare i organisationen kring vilken typ av arbetsgivare vi vill vara. Programmet beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. Det är uppbyggt kring tre grundperspektiv; medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla anställda deltar och engagerar sig i arbetet.

Medarbetarenkäten genomfördes under 2023 vilket är en bra temperaturmätare på hur organisationen mår och vad medarbetarna tycker om sin arbetsgivare. Resultatet från enkäten är positivt på övergripande förvaltningsnivå och indexet för hållbart medarbetarengagemang blev värdet 79 vilket är i nivå med kommuner i närområdet. Värdet är också ett tecken på att positivt tecken på att organisationen mår bra. Medarbetarenkäten genomförs vartannat år.

Förvaltningen får generellt sett höga resultat när det gäller ledarskapet och styrning. De svarande upplever att cheferna har förtroende för dem och att de får uppskattning för sitt arbete. Medarbetarna skattar även samarbete och arbetsklimat högt, likaså lika rättigheter och möjligheter. De svarande uppger att det finns en förståelse för hur deras arbetsuppgifter är kopplade till sina respektive enheters uppdrag och de upplever att arbetet är meningsfullt.

På frågorna som rör hot och våld så är uppfattningen att förekomsten av denna typ av utsatthet har fått samma resultat eller minskat sedan den förra mätningen. På frågorna som rör sexuella trakasserier eller trakasserier och kränkningar av annat slag så är uppfattningen att förekomsten av denna typ av utsatthet har ökat sedan den förra mätningen.

Hälsofrämjande arbete

Hälaryda kommun eftersträvar att få så många medarbetare som möjligt att inse vikten av att leva ett hälsosamt liv. Genom hälsofrämjande arbete är målet att på sikt medverka till ett totalt bättre hälsoläge bland medarbetarna, vilket på sikt ska leda till minskad sjukfrånvaro.

Friskvårdsarbetet bedrivs i huvudsak genom kommunens hälsoinspiratörer som är ombud i sina respektive arbetsgrupper. Kommunen har idag ca 120 hälsoinspiratörer registrerade och dessa har under året erbjudits två inspirationsträffar. Temat för vårens träff var fysisk aktivitet med fokus på lämpliga aktiviteter för arbetsgruppen och den andra träffen hade fokus på kommunikation som leder till förändring. Kommunen arrangerar kontinuerligt aktivitetstävlingen Motionsutmaningen för att uppmuntra till fysisk aktivitet. Under året har även ett koncept med tips om lokala promenadrundor tagits fram och placerats ut på ett 15 arbetsplatser, så kallade Walk´nTalk-tavlor.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för sektorn för socialtjänst 2023 var 9,5 procent. Det är en minskning motsvarande 1, procentenheter jämfört med 2022. Den korta frånvaron,

dag 1–14, var 4,4 procent medan den längre frånvaron var 5,1 procent. Kvinnors sjukfrånvaro under 2023 var 9,9 procent och mäns sjukfrånvaro var 7,1 procent. Sjukfrånvaron för medarbetare upp till och med 29 år var 9,7 procent, 30-49 år var frånvaron 8,5 procent och 50 år eller äldre var frånvaron 10,5 procent under 2023.

1.5.1 Indikatorer

Indikator/mått	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Hållbart medarbetarengagemang, HME.	83	83	79
Mitt arbete är meningsfullt	4,2	4,2	4,2
Vi har ett bra samarbete i den arbetsgrupp jag tillhör	3,9	3,9	3,9
Sjukfrånvaro, %	10,2	11	9,5

1.6 Kvalitet

1.6.1 Kvalitet i nämndens verksamhet

Här redovisas ett urval av nyckeltal från två nyckeltalssamlingar - Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) och Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen (Effektivitetsindex) samtliga nyckeltal finns på Kolada.se.

Kommunens kvalitet i korthet är ett urval av 40 nyckeltal som Sveriges kommuner bedömer som de mest betydelsefulla för att jämföra kvalitet mellan kommuner. Utifrån kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsområden redovisas relevanta KKiK-nyckeltal i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Effektivitetsindexet (Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen) kompletterar kvalitetsnyckeltalen genom att också ta hänsyn till kostnader och de strukturella förutsättningarna kommunen har i jämförelse med andra.

Nämnden arbetar även med sitt kvalitetsarbete utifrån SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, brukarundersökningar, öppna jämförelser och hemtjänstindex. Nämndens verksamheter gör löpande åtgärder utifrån resultaten för att förbättra verksamheten. Under april 2024 kommer nämnden få en dragning av resultaten för 2023 gällande dessa områden.

Kommunens kvalitet i korthet

Härryda kommuns verksamhet inom socialtjänstens område har relativt positiva resultat. Härryda kommun finns bland de 25 procent bästa kommunerna i tre av nyckeltalen, inom de 25 procent med lägst resultat i ett nyckeltal och i övriga nyckeltal bland de 50 procent av kommunerna som ligger mitt emellan.

Individ- och familjeomsorgen har korta väntetider (5 dagar) från ansökan vid nybesök till beslut om försörjningsstöd. Verksamheten bedrivs till en relativt låg kostnad per invånare, kostnaden har dessutom minskat fyra år i rad. Kommunen är bland genomsnittet i landet när det kommer till hur många vuxna som återaktualiseras, det vill säga återkommer för insats inom försörjningsstöd inom ett år efter avslutat försörjningsstöd.

För funktionsstödsverksamheten är både brukarbedömningen och väntetid runt

genomsnittet i jämförelse med övriga kommuner. Däremot är kostnaden (kostnad funktionsnedsättning totalt kr/inv) förhållandevis låg.

Inom äldreomsorgen har väntetid i antal dagar från ansökning till första erbjudande om boende ökat i jämförelse med föregående år, Härryda kommun har dock fortfarande färre antal dagar i väntetid jämfört med medelvärdet för kommunerna. Vidare har förvaltningen en hög personalkontinuitet och god kvalitet enligt de brukarbedömningar som gjorts.

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Kommunens kvalitet i korthet			
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	65	63	-
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	84	79	76
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	9	8	5
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	3 784	3 679	
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma	77	82	81
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	77	72	73
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	6 345	6 574	
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	35	26	42
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	16	14	14
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	-	82	84
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	-	92	91
Sjuksköterskor/plats i boende för särskild service för äldre, vardagar, antal	-	0,04	0,04
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	250 692	241 971	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	32	38	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	40	35	

Färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta kommunerna får röd färg och de 50 procent i mitten får gul färg. Utfall som saknas markeras med sträck. För vissa indikatorer finns utfall för 2023 tillgängligt först under 2024.

Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen

Indexen baseras på nyckeltal för kvalitet och resurs. De har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, dvs kommunens läge i jämförelse med andra. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex. Indexvärdet kan vara mellan 0 och 100 där 100 är bäst jämfört med andra.

Kvalitetsindexet för LSS boende och daglig verksamhet utgår från brukarbedömningar om verksamheten är viktig för brukaren och om brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma. För daglig verksamhet är det 79 procent av brukarna som upplever att verksamheten är viktig för dem och 82 % som upplever att de får bestämma om saker som är viktiga hemma. Dessa två gör att kvalitetsindexet har ökat för 2022 och bedöms vara något över genomsnittet bland kommunerna, jämfört med föregående år då Härryda kommun låg något under genomsnittet. Kostnaden för LSS boendeverksamhet är under genomsnittet (ca 1 200 000 kr/brukare), medan kostnaden för daglig verksamhet (ca 285 000 kr/brukare) är bland de 25 procent dyraste i jämförelse med övriga kommuner. Det sammanvägda effektivitetsindexet utifrån kvalitetsindex (64) och resursindex (43) är 54, vilket är genomsnittet för kommunerna.

I indexet för ekonomiskt bistånd framgår att kommunen har en förhållandevis hög andel vuxna biståndsmottagare som har ett långvarigt ekonomiskt bistånd (42,6 procent), både i jämförelse med alla kommuner och i jämförelse med kommuner med lika socioekonomiska förutsättningar. Utifrån detta nyckeltal och andelen ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd, genereras ett kvalitetsindex (39) där Härryda kommun har ett resultat lägre än genomsnittet (52). Kostnaden för ekonomiskt bistånd är lägre än genomsnittet och bland de 25 procent lägsta i riket, men tar man hänsyn till den förväntade kostnaden utifrån socioekonomiska förutsättningar hamnar Härryda kommun bland de 50 procent kommuner i mitten. Resursindexet är 50 och det totala effektivitetsindexet för ekonomiskt bistånd blir 41, vilket är bland de 50 procent kommunerna som placerar sig i mitten.

Inom äldreomsorgen utgår kvalitetsindexet utifrån brukarbedömningar inom hemtjänst och särskilt boende, andel personal med adekvat utbildning, samt utifrån väntetid till särskilt boende. Resultatet visar en stor förändring i väntetid (antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde), där väntetiden har minskat från 89 dagar 2020 till 26 dagar 2022. I de brukarbedömningar som ingår i kvalitetsindexet får Härryda kommun bättre resultat än genomsnittet. Kvalitetsindexet för äldreomsorgen är 69, vilket är högre än genomsnittet. Kostnaden för äldreomsorgen (ca 8 900 kr/invånare) är lägre än genomsnittet och bland de 25 procent lägsta i riket. Samtidigt är kostnaden högre än vad som förväntas utifrån de strukturella förutsättningarna. Resursindexet för äldreomsorgen är 48. Det totala effektivitetsindexet för äldreomsorg är 53, vilket är något högre än genomsnittet för Sveriges kommuner (48).

Den sammanfattande bilden av kvaliteten i nämndens verksamhet är att den står starkt i jämförelse med övriga kommuner. Samtidigt indikerar resultaten för bland annat effektivitetsindex att det finns utvecklingspotential vad gäller såväl kostnader som kvalitet.

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Relativ produktivitet och effektivitet i kommunen			
<i>LSS (boende och daglig verksamhet)</i>			
Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	39	54	
Kvalitetsindex LSS boende och daglig verksamhet	55	64	

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Resursindex LSS boende och daglig verksamhet	44	43	
<i>Ekonomiskt bistånd</i>			
Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd	27	41	
Kvalitetsindex ekonomiskt bistånd	46	39	
Resursindex ekonomiskt bistånd	29	50	
<i>Äldreomsorg</i>			
Effektivitetsindex äldreomsorg	50	53	
Kvalitetsindex äldreomsorg	65	69	
Resursindex äldreomsorg	39	48	

Färgerna rött, gult och grönt för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta kommunerna får röd färg och de 50 procent i mitten får gul färg. Utfall som saknas markeras med sträck. För vissa indikatorer finns utfall för 2023 tillgängligt först under 2024.

1.6.2 Servicegarantier

En servicegaranti är såväl ett löfte som en upplysning om vad invånare kan förvänta sig av kommunen. Den ser till att tjänster håller samma goda kvalitet och erbjuds på lika villkor för alla.

Inom socialnämndens verksamhetsområde finns följande servicegarantier:

- Fixartjänst inom en vecka
- Fast omsorgskontakt från första dagen, hemtjänst
- Fast omsorgskontakt från första dagen, särskilt boende
- Plats inom tre månader, särskilt boende
- Kontakt om beslutad insats inom två veckor, LSS
- Tydlighet för barn i kontakt med socialtjänsten
- Snabbt stöd till arbetssökande med försörjningsstöd

Förvaltningens bedömning av hur garantierna fallit ut under 2023

Under året har inga anspråk på servicegarantier varit aktuella inom socialtjänsten och förvaltningens bedömning är att alla utlovade garantier har kunnat hållas. Verksamheterna arbetar kontinuerligt med att förbättra servicen till kommuninvånarna inom samtliga områden.

1.7 Ekonomi

1.7.1 Driftredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Socialnämndens reserv	0	5 500	5 500	0
Sektorsledning	45 306	48 746	3 440	43 209
Vård och omsorg	40 247	38 212	-2 035	37 315
Hälsa och bistånd	378 161	392 861	14 700	334 680
Funktionsstöd	151 208	152 871	1 663	172 728

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Härryda framtid	55 655	66 627	10 972	58 647
Barn och familj	87 862	89 881	2 019	73 532
Nettokostnad	758 439	794 698	36 259	720 111

Socialnämnden redovisar ett överskott om 36,3 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om 4,6 procent av sektorns totala budget. Överskottet för nämnden som helhet förklaras till stor del av en lägre efterfrågan av hemtjänstinsatser. Andra större förklaringar till budgetavvikelsen är statsbidrag som kommunen erhållit och som inte nyttjats fullt ut, lägre utbetalt försörjningsstöd än budgeterat samt lägre kostnader för kommunala kontrakt.

I överskottet ingår även de satsningar från december/februaribudgeten om 1 mnkr för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer och 0,6 mnkr för konsumentvägledare, samt nämndens reserv om 5,5 mnkr. Det vill säga medel som inte tagits i anspråk under året.

I socialnämndens nettokostnader ingår statsbidrag som uppgår till cirka 50 mnkr, medel som kommunen aktivt behövt söka och beviljas. Vissa statsbidrag är tillfälliga och återkommer inte årligen, vilket utgår från att sektorn anpassar sig efter rådande förutsättningar.

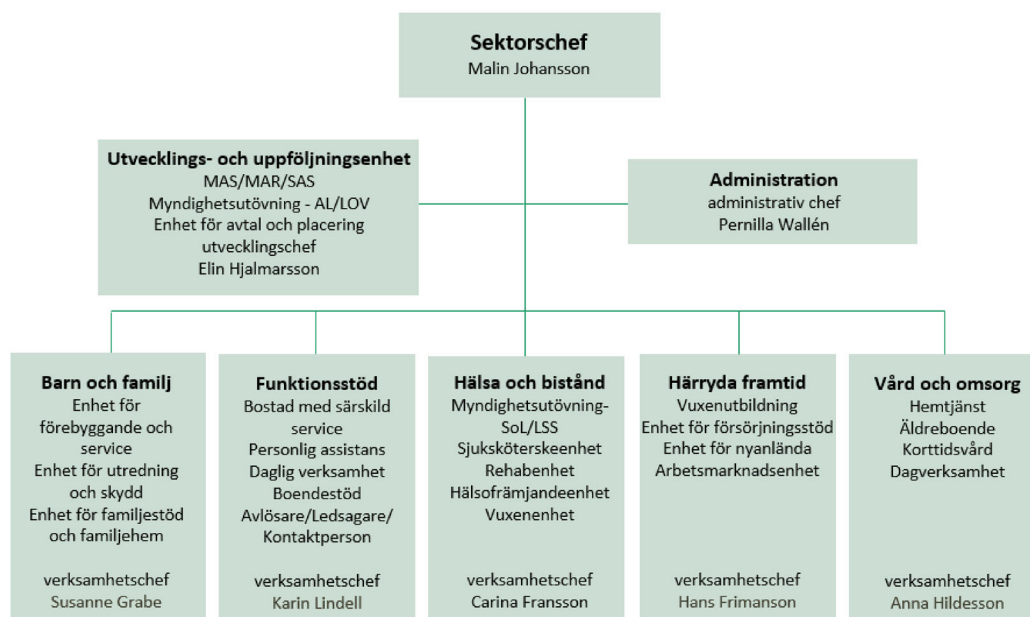
1.7.2 Investeringsredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Sektorsledning	0	2 517	2 517	237
Vård och omsorg	1 146	1 000	-146	2 043
Hälsa och bistånd	142	100	-42	273
Funktionsstöd	384	400	16	263
Härryda framtid	17	200	183	35
Barn och familj	78	100	22	141
Nettoutgift	1 767	4 317	2 550	2 992

Socialnämnden redovisar ett överskott om totalt 2,6 mnkr gällande investeringar. Överskottet återfinns framför allt inom sektorsledning och består främst av att anslaget för datainventarier inte nyttjats fullt ut, detta på grund av framskjutning av införandet av olika system.

2 Sektor för socialtjänst

2.1 Organisation

2.2 Vård och omsorg

2.2.1 Mål och inriktningar

2.2.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Äldreomsorgen ska präglas av ett innovativt framåtsyftande tankesätt i en vård och omsorg som bedrivs med mänsklighet och omtanke. Äldre ska ha goda möjligheter till en aktiv vardag och ett aktivt och meningsfullt liv. En god uppföljning är viktig för varje individ.

Uppföljning

Verksamhetsområdet har under året haft fokus på ett medarbetardrivet förbättringsarbete för ett hållbart kvalitetsarbete med fokus på att göra rätt saker. Som metoder har bland annat förbättringstavlor och enhetsledningsteam (ELT) använts. Genom förbättringstavlorna ges medarbetare möjlighet att utveckla och förbättra arbetssätt på enheten. Genom ELT stärks enhetens samverkan med andra berörda verksamheter som exempelvis den kommunala primärvården.

Varje äldreboende hade ett veckoschema med två aktiviteter dagligen och minst fem festtillfällen som är kopplade till årets högtider. Brukarråd hölls regelbundet för att samla in synpunkter och önskemål. I december anordnades julmarknaden för sjätte gången på äldreboendet Björkelid. Julmarknaden är en mötesplats för

alla generationer och representanter från civilsamhället, lokala företagare och skolklasser. Genom att bjuda in till en julmarknad har äldreboendet blivit en central mötesplats i lokalsamhället. Under hösten startade ett pilotprojekt i Landvetter med målsättningen att minska ofrivillig ensamhet bland äldre inom hemtjänst och äldreboende. Brukare inom hemtjänsten erbjöds att delta på gemensamma aktiviteter på äldreboende och den öppna träffpunkten i Landvetter. Kontakter har tagits med civilsamhället för att öka utbudet av aktiviteter.

Kvalitet skapas i brukarens upplevelse av bemötande, kontinuitet och hur stödet utförs, vilket mäts genom regelmässiga brukarundersökningar genom nationell nivå samt på enheten. Resultatet av kvalitetsundersökningar ligger till grund för det systematiska förbättringsarbetet. På individnivå sker uppföljning av den individuella genomförandeplanen (IGP) med hjälp av fast omsorgskontakt. Ett utvecklingsarbete kring brukarens IGP har genomförts under året vilket syftar till att underlätta brukarens delaktighet i planen. Nya mallar för IGP är framtagna, beslutade och en implementering har påbörjats.

Vård och omsorg har arbetat kontinuerligt med att brukare ska uppleva ett gott bemötande, känna sig trygga och att hänsyn tas till deras åsikter och önskemål. En utbildningsåtgärd för fast omsorgskontakt påbörjades under året där hemtjänsten var först ut. Uppdraget fast omsorgskontakt syftar till en ökad kontinuitet, delaktighet, självbestämmande och trygghet för den enskilde. Fast omsorgskontakt ska även arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

För att uppnå en ökad kvalitet fanns även omsorgshandledare som utbildat och handlett omvårdspersonal i det brukarnära arbetet. Vård och omsorg har ett värdegrundsarbete som syftar till att skapa trygghet och delaktighet i det brukarnära arbetet. Värdegrundsarbetet har följts upp och en plan har tagits fram för utbildning av nya värdegrundsledare som grund för fortsatt utveckling i detta arbete.

2.2.1.2 Socialnämndens mål för 2023

- Nöjdheten för våra brukare inom hemtjänsten skall öka.
- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Vård och omsorg arbetar kontinuerligt med att brukare inom hemtjänsten ska uppleva ett gott bemötande, känna sig trygga och att hänsyn tas till deras åsikter och önskemål. Under året har merparten av alla undersköterskor utbildats i uppdraget som fast omsorgskontakt för att säkerställa en god kvalitet där fokus har varit att bygga en nära relation till brukaren. Uppdraget fast omsorgskontakt syftar till en ökad kontinuitet, delaktighet, självbestämmande och trygghet för den enskilde. Fast omsorgskontakt ska även bidra till ett hälsofrämjande arbete och fungera förebyggande. I brukarundersökningen är 99 procent nöjda med bemötandet inom hemtjänsten. Verksamheten har bibehållit målsättningen med en personkontinuitet på 14 personal som en brukare i genomsnitt möter under en period på två veckor, vilket är bland de 25 procent bästa i landet.

Under året har verksamheten implementerat en karriärvägsmodell med nya titulaturer. Ett exempel är specialistundersköterska som har en viktig roll kring differentieringen av omsorgsarbetet. För att uppnå en ökad kvalitet finns även

omsorgshandledare som utbildar och handleder omvårdspersonal i det brukarnära arbetet. Värdegrundsarbetet har följts upp och en plan har tagits fram för utbildning av nya värdegrundsledare.

Antalet besök på dagverksamheten har återgått till antalet besök som verksamheten hade innan pandemin.

Verksamheten arbetar systematiskt för att underlätta den digitala omställningen, vilket har resulterat i såväl tester som breddinförande av nya digitala lösningar. Ett nytt trygghetslarm med en stabilare teknisk uppkoppling har införts under året. Införandet av ny trygghetsskapande teknik inom äldreboende förväntas leda till en större trygghet och en minskad risk för exempelvis fallskador. Brukare har under året testat en kommunikationstjänst med målsättningen att bidra till en förbättrad kontakt med anhöriga. En utmaning inom vård och omsorg har varit att rekrytera utbildad och erfaren personal. För att komma tillrätta med denna utmaning har verksamheten tillämpat överanställningar för att täcka upp frånvaro på den egna samt andra enheter. Det har inneburit att brukare i högre grad har fått träffa personal med rätt kompetens.

2.2.2 Grunduppdrag

2.2.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Grunduppdraget för verksamhetsområdet vård och omsorg syftar till att äldre personer med biståndsbedömda samt delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Verksamheten ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra i enlighet med socialtjänstlagens intentioner.

Ett utvecklingsarbete kring brukarens individuella genomförandeplan (IGP), som syftar till att underlätta brukarens delaktighet i planen, har genomförts under året. Nya mallar för IGP är framtagna, beslutade och implementeringen har påbörjats. Omsorgshandledarna har arbetat med att handleda medarbetare i komplexa brukarärenden samt gett stöd till personal i det omsorgsnära arbetet. Särskilt komplext är det att bemöta brukare med kognitiv svikt och omsorgshandledarna har lagt fokus på kompetenshöjning av beteendemässiga och psykiska symptom vid demens (BPSD).

En utmaning inom vård och omsorg har varit att rekrytera utbildad och erfaren personal. För att komma tillrätta med denna utmaning har verksamheten tillämpat överanställningar för att täcka upp frånvaro på den egna samt andra enheter. Medarbetare har uppmuntrats att delta i validering och arbetsgivaren erbjöd även några medarbetare att utbilda sig till specialistundersköterska på betald arbetstid. Från hösten 2023 ingår Hälaryda kommun i ett treårigt ESF-finansierat GR-projekt "Fler anställda inom vård och omsorg (FAVO)" med syftet att införa en karriärvägs- och mentorskapsmodell. Under året har vård och omsorg infört en karriärvägsmodell med nya titulaturer. Ett förbättringsarbete har påbörjats kring introduktion av vikarier i samverkan med berörda verksamhetsområden.

Resultatet från brukarundersökningen inom hemtjänst visade på förbättringar. Hemtjänsten bibehåller ett bra resultat gällande personalkontinuiteten, där verksamheten ligger bland de 25 procent bästa i landet. Inom äldreboende har

resultatet från brukarundersökningen försämrats gällande bemötande och trygghet. Analys visar att enheter som har varit tyngre belastade, med bland annat fler medarbetare per chef, har fått ett sämre resultat. Utbildningar av fast omsorgskontakt för undersköterskor har påbörjats under året och fortsätter under 2024.

Vårdintroduktionsprojektet (VIP) startade i februari och vänder sig till massflyktingar och deras introduktion på den svenska arbetsmarknaden. I det ettåriga projektet arbetade 14 deltagare inom äldreomsorgen samtidigt som de läste vårdsvenska via vuxenutbildningen. Målet med projektet var att deltagarna efter avslutat projekt ska ha uppnått kunskaper för att kunna erbjudas anställning. Satsningen ligger i linje med att bredda rekryteringen och nå nya målgrupper.

Under hösten startades ett pilotprojekt i Landvetter med målsättningen att minska ofrivillig ensamhet bland äldre inom hemtjänst och äldreboende. Brukare inom hemtjänsten erbjöds gemensamma aktiviteter på äldreboende och på den öppna träffpunkten i Landvetter. Kontakter har tagits med civilsamhället för att öka utbudet av aktiviteter. Brukarråd hölls regelbundet för att samla in synpunkter och önskemål. Varje äldreboende hade ett veckoschema med två aktiviteter dagligen och minst fem festtillfällen som var kopplade till årets högtider. Dagverksamheten har haft ett ökat antal besök under året och ett arbete har genomförts i personalgruppen för att ytterligare anpassa aktiviteterna till den aktuella målgruppen.

Kvalitetsarbetet har under året till stor del skett genom ett medarbetardrivet förbättringsarbete med fokus på att göra rätt saker. Som metoder används bland annat förbättringstavlor och enhetsledningsteam. Ett arbete har genomförts för att ta fram en digital färdplan: "Mer för fler fast färre". Fokus har varit att integrera digitaliseringen i det ordinarie kvalitetsarbetet. Den trygghetsskapande tekniken som infördes inom äldreboende under 2022 och 2023 visade sig ha införandeproblem kring både teknik och handhavande som har åtgärdats under året. Inom hemtjänsten har en ny upphandling av trygghetstelefon blivit färdig och implementerats med gott resultat.

Verksamheten har sänkt andelen timmar som utförs av timvikarier. Det har resulterat i erhållna medel från socialstyrelsen, vilka premierar minskning av timvikarier till fördel för fast anställd personal.

Verksamhetsområdet bjöd tillsammans med funktionsstöd under hösten in samtliga medarbetare till en inspirationsföreläsning och workshop på temat "tillsammans åstadkommer vi mer". Samverkan och erfarenhetsutbyte mellan verksamhetsområdena gagnar medarbetare och stärker en samlad socialtjänst.

2.2.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal permanenta platser särskilt boende, kommunal regi (mätdatum 31/12)	269	269	244	244	203
Antal korttidsplatser särskilt boende, kommunal regi (mätdatum 31/12)	27	27	27	27	27
Antal besök dagverksamhet (totalt under året)	865	339	1 583	2 362	3 750
Antal brukare med hemtjänst, kommunal regi		338	351	399	347

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal beställda hemtjänsttimmar, kommunal regi		11 874	12 155	12 575	13 970
Antal brukare med trygghetstelefon		722	726	739	750

2.2.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Personalkontinuitet inom hemtjänsten (antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar).	15	16	14	14
Brukarens helhetsbedömning av sin hemtjänst, andel (%)	91		92	91
Brukarens upplevelse av bemötande inom hemtjänst, andel (%)	98		97	99
Brukarens upplevelse av trygghet inom hemtjänst, andel (%)	88		87	88
Brukarens upplevelse av inflytande och delaktighet inom hemtjänst, andel (%)	93		87	89
Brukarens helhetsbedömning av sitt äldreboende, andel (%)	86		82	84
Brukarens upplevelse av bemötande inom särskilt boende, andel (%)	96		94	87
Brukarens upplevelse av trygghet inom särskilt boende, andel (%)	90		93	82
Brukarens upplevelse av inflytande och delaktighet inom särskilt boende, andel (%)	86		84	82

2.2.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	282 813	16 910	265 903	235 173
Kostnad	323 060	55 122	-267 938	236 353
Netto	40 247	38 212	-2 035	1 180

Vård och omsorg redovisar ett underskott om 2,0 mnkr. Att både kostnader och intäkter är högre än budgeterat beror på att särskilda boenden och hemtjänst inte har någon anslagsbudget utan ersätts av prestationsersättning vars budget återfinns inom verksamhetsområdet hälsa och bistånd. Både kostnader och intäkter har ökat med cirka 30 mnkr jämfört med föregående år som ett resultat av statsbidrag samt en högre beläggningsgrad på de särskilda boendena.

Ledning inom verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 6,2 mnkr, vilket till största del beror på statsbidrag som verksamheten erhållit under året. I överskottet ingår ett underskott om 1,1 mnkr som härrör till tomplatser på särskilda boenden i egen regi och att fasta kostnader för lokaler inte täcks av ersättningen.

Särskilda boenden i egen regi visar ett underskott om 4,7 mnkr, då täcks kostnader för samordnarna med ett prestationsbaserat statsbidrag motsvarande 6,4 mnkr. Anledningen till underskottet är framförallt ett utökat behov hos brukare vilket

varit kostnadsdrivande. Även upphandlingen av larm med ny teknik har medfört ökade kostnader på 2,8 mnkr.

Dagverksamheten redovisar ett överskott om 1,2 mnkr vilket framförallt beror på lägre kostnader för resor till och från verksamheten.

Hemtjänsten redovisar ett underskott om 3,7 mnkr vilket främst förklaras av att personalkostnaderna överstiger ersättningen som verksamheten erhåller. Även lokalkostnader för hemtjänst natt, kostnader som uppkommit vid utbyte av larm samt förändrat arbetstidsmått för nattarbete har genererar högre kostnader än budgeterat.

2.3 Hälsa och bistånd

2.3.1 Mål och inriktningar

2.3.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Det ska finnas goda möjligheter till aktiviteter och rehabilitering, det gäller också träffpunkter för personer som bor i ordinärt boende. Det ska finnas en god samverkan med hälso- och sjukvården och en sammanhållen vårdkedja när det gäller rehabilitering och medicinering efter en sjukhusvistelse.

Uppföljning

Under året har kommunens sju träffpunkter för äldre i ordinärt boende varit i full gång med regelbundna aktiviteter som har god uppslutning. Därutöver finns andra aktiviteter som senior sportskola i samarbete med föreningar och studieförbundet SISU idrottsutbildarna (SISU), sittgympa och digitala utbildningar.

Samverkan vid utskrivning från sjukhus sker i det gemensamma vårdplaneringsverktyget SAMSA. Där aktualiseras utskrivningar till kommun och vårdcentral inom såväl psykiatri som somatik. Kommunens vårdplaneringsteam mottar informationen och de olika professionerna i teamet planerar inför utskrivning. Under året har SAMSA- ansvarig sjuksköterska haft kontakt med varje vårdcentral för att diskutera samarbete, behov och i vissa fall även utbildat i SAMSA. Syftet har varit att öka aktiviteten från vårdcentraler i planeringsstadiet.

Regionens palliativa resursteam, vars syfte är att gynna planering samt utförande för de inskrivna patienterna, har haft sitt första verksamhetsår i kommunen. Det har resulterat i en ökad samverkan mellan kommun och region.

2.3.1.2 Socialnämndens mål för 2023

- Systematisk kvalitetsuppföljning ska ske med extern kompetens på samtliga boenden oavsett utförare, utifrån uppställda kvalitetskrav enligt kommunens kvalificeringskrav för lagen om valfrihet (LOV) inom särskilt boende.
- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Under året upphandlades företaget Qvalify för att genomföra uppföljning utifrån uppställda kvalitetskrav med extern kompetens på kommunens samtliga boenden. Uppföljningen inleddes i slutet av oktober och kommer att pågå under ett år.

Hälsofrämjande enheten arbetar med ensamhetsbegreppets olika definitioner, social-, emotionell samt existentiell ensamhet för att förstå, möta och tillmötesgå olika personers behov. Under året har hälsofrämjande enheten mottagit tillfälligt statsbidrag och anställt en hälsolots. Hälsolotsens uppdrag är att stötta ofrivilligt ensamman över 80 år. Information om satsningen har påbörjats och informationsvägar har etablerats vilket lett till flertalet kontakter med enskilda kommuninvånare. Ett fortsatt arbete för att motverka digitalt utanförskap och ensamhet har skett under året. Såväl gruppaktiviteter och enskild vägledning har genomförts.

Samverkan med regionala primärvården inleddes gällande erbjudande av samordnad individuell plan (SIP) för patienter med ny demensdiagnos.

Förebyggande arbete kring munvård har uppmärksammats som ett utvecklingsområde och en utbildningsatsning har genomförts i samverkan med en tandhygienist inom ramen för projektet tandhygienist i kommunal verksamhet (TAIK).

Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) har inletts mellan Passalen, Mölndals stad och Härryda kommun. Det är två olika nämnder som fattat beslutet då samverkan sker mellan UKF och SOC. Passalen är en ideell förening som arbetar med att utveckla nya lösningar för att skapa inkludering för barn och unga med funktionsnedsättning. Målet är att unga med funktionsnedsättningar får tillgång till fritidsaktiviteter i ordinarie utbud med motivation och stöd till både den unge och vårdnadshavare. Aktiviteter i kulturhusen samt på studio 11 och 13 har etablerats och under hösten har arbetet med implementering inom skolan förstärkts.

Vuxenenheten har fokuserat på omställning av sitt stöd och behandlingsarbete och kostsamma placeringar har kunnat undvikas genom ett bättre organiserat stöd på hemmaplan. En kartläggning har genomförts om förutsättningarna till konceptet Bostad först i Härryda kommun. Inom ramen för vårdsamverkan har verksamheten Assertive Community Treatment (ACT) etablerats i kommunen under året och blivit en metod tillgänglig för målgruppen. ACT innebär att ett samlat team med olika professioner möter en person med omfattande besvär kopplade till samsjuklighet.

2.3.2 Grunduppdrag

2.3.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Verksamhetsområdet har ett brett grunduppdrag inom sektorn och är involverad i allt från upphandling och avtal om insatser till beslut av insatser för enskilda efter utredning och bedömning. Legitimerad personal utför och delegerar insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Verksamhetsområdet präglas av en rättssäker handläggning, tillhandahållande av förebyggande och hälsofrämjande insatser, samt en god och säker hälso- och sjukvård till kommunens invånare, utifrån målgrupp och behov.

För att uppfylla grunduppdraget och de olika lagstadgade kraven, samtidigt som en samsyn och samverkan uppnås, har verksamhetsområdet under 2023 organiserat ett systematiskt medarbetardrivet kompetenshöjande arbete. Det innefattar auskultation/skuggning mellan enheter samt en gemensam utbildning från GR om ansvar och juridik inom hälso- och sjukvården. Enhetschefer har ansvar för att det finns en god kunskap om de olika professionernas ansvar och kunskap hos medarbetare inom verksamhetsområdet. Målet är att den enskilde kommuninvånaren ska känna trygghet och mötas av en samlad kompetens.

Handläggningstiden från ansökan till beslut varierar eftersom olika behov och ansökningar kräver olika omfattande utredningar. Dock finns en balans mellan behov och prioriteringar, och handläggarenheten redovisade en genomsnittlig utredningstid på 9 dagar, vilket är en minskning från 2022. Inom LSS-området har vissa utredningstider varit för långa under våren men bedömdes vara i balans under hösten.

Antalet hemtjänsttimmar ökade under året efter att ha minskat mellan 2021 och 2022. Viss ökning noterades under våren och blev tydlig under andra halvåret. Under året har även antalet personer med hemtjänst ökat från 776 personer till 790 personer. Verksamheten har sett ett ökat intresse av plats på äldreboende från personer bosatta utanför Härryda kommun.

Antalet personer med beslut om LSS-insats har ökat från 282 personer 2022 till 292 personer 2023. Orsaken är att ansökningar om sjuklöneersättning från assistansbolag har ökat samt att ett antal personer med behov av insats har flyttat till kommunen. Ansökningar inkommer även på grund av förändrad lagstiftning eller återkommer för ny prövning.

Antalet inskrivna i den kommunala primärvården var 942 personer. Det var en liten minskning, men en ökad vårdtyngd påtalas från den legitimerade personalen. Vårdbehoven vid utskrivning från sjukhus är stora.

För att bättre och säkrare kunna dokumentera hälso-och sjukvårdsinsatser har en ny modul, Hälsoärende, i verksamhetssystemet Treserva implementerats under hösten. Hälsoärende innebär att enheterna kan ha gemensamma processer kring en patient. Internationell klassifikation av funktionstillstånd (ICF) och klassificering av vårdåtgärder (KVÅ) kan användas aktivt och rapportering sker till Socialstyrelsens hälsodataregister.

Andelen brukare som avled med mänsklig närvaro var 91,2 procent, vilket var en ökning jämfört med året innan. En analys av resultatet från 2022 redovisades för socialnämnden i september. Analysen identifierade att snabb utskrivning från sjukhus och informationsöverföringen i samband med detta var en risk.

I samarbete med vård och omsorg har implementeringen av enhetsledningsteam (ELT) fortsatt under året. Under hösten har de båda berörda verksamhetsområdena haft en gemensam uppföljningsdag och arbetssättet har gett resultat. Kvalitetsarbetet har utvecklats och teamen har etablerats inom flera enheter.

Vuxenenheten har nått en ekonomi i balans genom att fokusera på omställning av stöd och behandlingsarbete samt att minska kostsamma placeringar genom ett bättre organiserat stöd på hemmaplan. Antal vuxna placerade har ökat men strukturen i placeringarna har förändrats. Enheten har använt korta placeringar i kritiska lägen för att förhindra längre kostsamma placeringsalternativ. En utmaning har varit att hitta hållbara bostäder och planeringar för personer med

stora behov. Vuxenenheten och dess klienter har påverkats av oroligheter kring personer, med annan kommundillhörighet, som har uppehållit sig i kommunen och kring enhetens lokaler. En särskild handlingsplan har upprättats i samarbete med säkerhetsfunktionen inom TOF.

Vuxenenhetens arbete med genomförandeplaner har resulterat i att 98 procent av aktuella ärenden nu har en genomförandeplan.

Beställarenheten har under året arbetat med en granskning av LSS-boendet Hjorten tillsammans med flera funktioner och enheter inom sektorn. Ett närmare samarbete mellan Hjorten, beställarenhet och sjuksköterskeenhet har införts i avvaktan på en annan huvudman. Från och med 2024 kommer beställarenheten att ingå i ny organisation inom sektorn för socialtjänst.

2.3.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Inskrivna i kommunal HSV (genomsnitt år)	934	959	950	942	980
Antal personer med beslut om LSS-insats/månad (mätmånad oktober)	290	280	282	292	310
Antal timmar hemtjänst (mätmånad oktober)	12 900	12 205	12 155	12 315	14 300
Antal personer med hemtjänst (mätmånad oktober)	719	741	776	790	750
Antal vuxna placerade enligt SoL och LVM	20	21	18	36	32

2.3.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Andel brukare som avlider med mänsklig närvaro, (%)	92,8	94,1	87,9	91,2
Handläggningstid SoL äldreomsorg (dagar)			10	9
Andel upprättade genomförandeplaner, vuxenenheten (%)			55	98

2.3.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	49 428	41 225	8 203	40 796
Kostnad	427 589	434 086	6 497	375 476
Netto	378 161	392 861	14 700	334 680

Hälsa och bistånd redovisar totalt ett överskott om 14,7 mnkr. Både intäkter och kostnader har ökat jämfört med föregående år, främst på grund av den verksamhetsflytt som gjordes inför året gällande personlig assistans från verksamhetsområdet funktionsstöd.

Ledningen inom verksamhetsområdet lämnar ett överskott om 1,6 mnkr vilket främst beror på sedan tidigare ej förbrukade statsbidrag.

Verksamhetsområdets samlade entreprenader redovisar tillsammans ett underskott om 1,8 mnkr, vilket till största del beror på ett tilläggsavtal på grund av förändrat

stödbehov inom boende LSS.

En lägre efterfrågan inom hemtjänst genererar ett överskott om 12,7 mnkr, samtidigt som särskilda boenden redovisar ett underskott om 3,3 mnkr med anledning av en högre beläggning än budgeterat.

Sjuksköterskeenheten, rehabenheten samt hälsofrämjande enheten redovisar tillsammans ett överskott om 2,0 mnkr. Överskottet förklaras till största del av erhållet prestationsbaserat statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor vilket inte förbrukats fullt ut.

Ett minskat antal placeringar på HVB/SiS gällande vuxna med missbruk och/eller samsjuklighet genererar ett överskott inom vuxnenheten om 1,2 mnkr. Överskottet är ett resultat av det arbete som enheten vidtagit efter genomlysningen som genomfördes föregående år.

2.4 Funktionsstöd

2.4.1 Mål

2.4.1.1 Socialnämndens mål för 2023

- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Kreativt Center har genom statliga medel bibehållit öppettider och jobbcoach. Den öppna verksamheten besöks regelbundet av cirka 30 personer. Arbetet med ökad delaktighet och brukarinflytande har fortgått och brukarundersökningen visade på en hög nöjdhet. Under året har Kreativt center utökat sitt aktivitetsutbud med exempelvis schackklubb, keramikurs, friskvård och kostrådgivning. Jobbcoachen har fortsatt erbjuda stöd utifrån den evidensbaserade metoden Individanpassat stöd till arbete (IPS) till personer som besökte verksamheten. Under året har totalt 10 personer blivit självförsörjande genom arbete eller studier på heltid.

Ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) har inletts mellan Passalen, Mölndals stad och Härryda kommun. Det är två olika nämnder som fattat beslutet då samverkan sker mellan UKF och SOC. Passalen är en ideell förening som arbetar med att utveckla nya lösningar för att skapa inkludering för barn och unga med funktionsnedsättning. Målet är att unga med funktionsnedsättningar får tillgång till fritidsaktiviteter i ordinarie utbud med motivation och stöd till både den unge och vårdnadshavare. Totalt har Passalen genomfört 101 stycken "klubbar" på studio 11 och 13 och i kulturhusen. Deltagarfrekvensen på dessa tillfällen har varit totalt 240 personer (89 unika deltagare). Under året har det även genomförts 34 olika klubbar på olika skolor samt extra aktiviteter som grillfester, filmkvällar och discon som har varit öppna för alla åldersgrupper. Dessa tillfällen har varit ett sätt att marknadsföra verksamheten och locka till sig nya deltagare. Styrgrupp och arbetsgrupp haft kontinuerliga uppföljningsmöten. Under året har Passalen haft dialogmöten med rektorer, stödpedagoger, anhörigkonsulenter, familjehuset, handläggare med flera. Fokus har också varit på uppsökande arbete bland nya och befintliga deltagare för att få en god inblick i målgruppens behov samt vilka aktiviteter som efterfrågas.

2.4.2 Grunduppdrag

2.4.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Grunduppdraget för verksamhetsområdet syftar till att tillsammans med övriga verksamheter i sektorn för socialtjänst aktivt medverka till att skapa social trygghet och öka möjligheten till ett självständigt liv för invånarna i Härryda kommun. Verksamheten utför beviljade insatser, öppen verksamhet, och delegerade vårduppdrag för personer med funktionsnedsättning inom alla åldersgrupper.

Under året arbetade verksamheten fram mätbara faktorer för att systematiskt följa upp och säkerställa att grunduppdraget är uppfyllt. Den årliga brukarundersökningen kvalitetssäkrar även verksamheterna utifrån brukarnas upplevda kvalitet. Resultatet i brukarundersökningen pekar på en ökad nöjdhet inom gruppboendestäder, serviceboendestäder och boendestöd. Nöjdheten inom daglig verksamhet har minskat något jämfört med 2022, dock är det en fortsatt förbättring jämfört med tidigare år.

Vidare har fokus under året legat på uppdatering och implementering av rutiner samt kompetenshöjande insatser och fortbildning. Samtliga inplanerade utbildningssatsningar har genomförts, bland annat motiverande samtal och kompetenshöjande insatser inom psykiatri. I samverkan med vuxenutbildningen har språkambud utbildats och en uppdragsbeskrivning för den nya ombudsrollen tagits fram. Tillsammans med vård och omsorg bjöd funktionsstöd under hösten in samtliga medarbetare till en inspirationsföreläsning och workshop på temat ”tillsammans åstadkommer vi mer”. Samverkan och erfarenhetsutbyte mellan verksamhetsområdena gagnar medarbetare och stärker en samlad socialtjänst.

Verksamhetsområdet har under året arbetat med att öka grundbemanningen och samplanera resurser över flera enheter enligt beslutad strategi. Syftet är att öka personalkontinuitet, säkerställa kompetens och tillgodose medarbetarnas rätt till heltidsarbete. Andelen arbetad tid som utförs av tillsvidare- eller månadsanställd personal mäts fortlöpande. För året var indikatorn 80 procent, vilket uppfylldes.

Kreativt center, en öppen verksamhet riktad mot personer med psykisk ohälsa, har varit fortsatt välbesökt och hade en hög nöjdhet i årets brukarundersökning. En arbetscoach kopplad till verksamheten har under året stöttat drygt tjugo personer, varav hälften har blivit självförsörjande genom arbete eller studier.

Flera aktiviteter för friskvård och hälsa samt för att bryta isolering har genomförts. Bland annat har daglig verksamhet i samarbete med Pixbo startat upp innebandyträning utifrån brukarnas önskemål, vilket har väckt ett intresse hos fler inom målgruppen. Klienter med boendestöd har haft gemensamma spelträffar i dataspelklubbens lokaler. På en serviceboendestad har boende och personal gemensamt räknat steg för att ”gå till Stockholm” och när målet var uppnått gjordes en gemensam tågresor till Stockholm. Verksamhetsområdet samverkar även med den ideella föreningen Passalen och kommunens fritidsverksamhet för att erbjuda ett brett och inkluderande utbud av fritidsaktiviteter för målgruppen.

Vårdintroduktionsprojektet (VIP) startade i februari och vänder sig till massflyktingar och deras introduktion på den svenska arbetsmarknaden. I det ettåriga projektet arbetade fyra deltagare i funktionsstöds verksamheter samtidigt som de läste vårdsvenska via vuxenutbildningen. Målet med projektet var att

deltagarna efter avslutat projekt ska ha uppnått kunskaper för att kunna erbjudas anställning.

Digitaliseringsarbetet har fortlöpt i enlighet med prioriterade satsningar. Under våren har bland annat två enheter provat ett digitalt planeringsverktyg för att öka brukarens aktiva delaktighet i sin vardag. Efter utvärdering var brukare och personal positiva och projektet har utökats med flera deltagare under året.

Förutsättningar för uppstart av ytterligare pilotprojekt har arbetats fram under hösten, exempelvis hantering av brukares privata medel, digitalt verktyg för medarbetares insatsplanering inom bostad med särskild service och digitala satsningar för att öka brukares delaktighet i alternativ och kompletterande kommunikation (AKK). Kontinuerlig implementering utifrån konstaterade behov och uppföljning av trygghetsskapande teknik, Sensio, har pågått under året.

2.4.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS	114	111	104	106	133
Antal personer med daglig verksamhet	131	129	134	148	130
Antal personer med boendestöd	92	79	113	127	90

2.4.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, gruppboendestöd LSS, andel %	70	74	72	76
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, serviceboendestöd LSS, andel %	79	80	83	84
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, daglig verksamhet LSS, andel %	73	78	82	81
Upplevd kvalitet inom områdena självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel, boendestöd SoL, andel %	90	84	91	92

2.4.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	25 031	8 481	16 550	33 611
Kostnad	176 239	161 352	-14 887	206 339
Netto	151 208	152 871	1 663	172 728

Funktionsstöd redovisar ett överskott om 1,7 mnkr. Verksamhetsområdet har inte någon anslagsbudget för personlig assistans då den flyttades tillbaka till verksamhetsområdet hälsa och bistånd inför året, vilket är den främsta förklaringen till att både intäkter och kostnader har minskat jämfört med föregående år. Samtidigt som både kostnader och intäkter är högre än budgeterat

som en följd av att personlig assistans ersätts genom prestationsersättning.

Ledningen samt köpta platser inom verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 4,4 mnkr, budgetavvikelsen beror till största del på färre köpta platser än budgeterat.

Boende samt daglig verksamhet i egen regi lämnar tillsammans ett underskott om 4,1 mnkr vilket främst förklaras av ett större stödbehov hos brukarna som genererar högre personalkostnader än budgeterat.

En minskad verkställighet av ledsagar- och avlösarservice genererar ett överskott om sammanlagt 1,9 mnkr. Boendestöd redovisar ett överskott om 1,3 mnkr, som förklaras av en anpassad bemanning till följd av lägre efterfrågan än budgeterat.

Personlig assistans redovisar ett underskott om 1,7 mnkr, vilket beror på att personalkostnaderna överstiger ersättningen som verksamheten erhåller för utförd tid.

2.5 Härryda framtid

2.5.1 Mål och inriktningar

2.5.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Verksamheten ska arbeta för att Härryda kommun ska ha lägst andel arbetslösa och lägst andel hushåll beroende av försörjningsstöd i Sverige i enlighet med ambitionen med Härryda framtid.

Verksamheten ska erbjuda den bästa utbildningen i Sverige och alla elever ska, utifrån sina förutsättningar, utmanas för att utvecklas. Detta ska bidra till det prioriterade uppdraget om en låg arbetslöshet och ett lågt försörjningsstöd i kommunen, i enlighet med arbetet inom Härryda framtid. Arbetet med skolutveckling ska drivas i samverkan mellan politik, förvaltning och personalföreträdare.

Uppföljning

Under året var utbetalt försörjningsstöd 19,4 mnkr, vilket är i paritet med föregående år.

Två nya verksamheter startades under året vilka är ACTivera och Aktiv Vardag. Bägge verksamheterna syftar till att stötta människor som står långt från arbetsmarknaden genom att erbjuda prerehabiliterande insatser. ACTivera finansieras av samordningsförbundet Insjöriket, klienterna inremitteras av vården, enheten för försörjningsstöd, Arbetsförmedlingen (AF) och Försäkringskassan (FK). ACTiveras mål är att öka människors aktivitetsgrad genom prerehabiliterande jobbfokuserande insatser med hjälp av Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP-metodiken). Efter ACTivera går klienterna vidare till förstärkt samverkan mellan AF och FK. Aktiv Vardag syftar till att få människor som stått utanför arbetsmarknaden en längre tid tillbaka till arbete. Klienter remitteras in genom vuxenheten samt enheten för försörjningsstöd.

2.5.1.2 Socialnämndens mål för 2023

- Satsningarna på förebyggande arbete skall öka

Uppföljning

Arbetsmarknadsenheten har under året ökat antal feriearbeten från 155 till 210 stycken. Enheten har dessutom arbetat med projektet Digitala verktyg i syfte att förebygga klienternas digitala utanförskap.

Uppföljning av kommunala beredskapsarbeten har utvecklats och klienterna får stöd av arbetsmarknadshandläggare för att kunna nå egenförsörjning. Samarbetet med sektorn utbildning, kultur och fritid (UKF) kring gymnasieungdomar har utvecklats för att tidigt fånga upp de som avbryter sina studier. Ungdomar som behöver hjälp in på arbetsmarknaden prioriteras och får insatsen ungdomsjobb om behoven finns.

Enheten för nyanlända har sett över och ändrat sitt arbetssätt så att massflyktingar nu får samma insatser som andra flyktingar. Bakgrunden till detta är att massflyktningsdirektivet har förlängts.

I projektet Tidiga insatser har enheten för försörjningsstöd och vuxnenheten utvecklat sitt arbetssätt för att fånga upp unga vuxnas behov av stöd från vuxnenheten. Ett stöd som behövs för att enklare nå egenförsörjning.

Enheten för försörjningsstöd har under året samverkat med andra enheter inom socialtjänsten och tillsammans med Förbo gällande det vräkningsförebyggande arbetet. Samarbetet fokuserar framförallt på barnfamiljer med hyresskulder.

2.5.2 Grunduppdrag

2.5.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Grunduppdraget för verksamhetsområdet bygger på idén om alla kommuninvånares möjlighet till arbete, studier och egenförsörjning. Arbetet med att nå målet med uppdraget omfattar förbättrade arbetsprocesser, nya utbildningar och kommunala arbetsmarknadsanställningar. Det kan också omfatta hjälp för individen att byta riktning i karriären eller komma närmare arbetslivet. De arbetsmetoder som används i verksamheten ska i möjligaste mån vara evidensbaserade och omvärldsbevakning är en viktig del inom verksamhetsområdet.

Under året har samarbetet mellan arbetsmarknadsenheten och enheten för försörjningsstöd ytterligare utvecklats så att klienterna snabbare får rätt insatser.

Arbetslösheten i Härryda kommun låg i mars 2023 på 3,0 procent och avslutade på 3,4 procent i december. Trots lågkonjunkturen låg utbetalt försörjningsstöd på 19,4 mnkr under 2023 jämfört med 19,3 mnkr under 2022.

Under året har två nya verksamheter startat inom Härryda framtid. Aktiv Vardag fokuserar på att få klienter som beviljats försörjningsstöd under en längre tid, tillbaka till arbetslivet genom prerehabiliterande insatser. ACTivera bedrivs med medel från samordningsförbundet Insjöriket och arbetar med klienter som remitterats från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller vården. Syftet med arbetet är att rusta klienterna så att de kommer närmare arbetsmarknaden.

Sedan början på året arbetade arbetsmarknadsenheten även med metoden BIP, i syfte att stödja personer till egenförsörjning. Metoden hänger samman med målet kring en kunskapsbaserad socialtjänst.

Under året har Härryda framtid ingått i två projekt som är i linje med verksamhetens uppdrag. Helhetslyftet är ett treårigt EU-projekt som syftar till att tredjelandsmedborgare snabbare ska etablera sig på arbetsmarknaden. Projektet fokuserar på förberedande jobbspår där stor vikt läggs på att utveckla deltagarnas kunskap i det svenska språket. Vårdintroduktionsprojektet (VIP) startade i februari och vänder sig till massflyktingar och deras introduktion på den svenska arbetsmarknaden. Deltagarna arbetar inom äldreomsorg och funktionsstöd medan de parallellt läser vårdsvenska via vuxenutbildningen. Projektet avslutas i februari 2024. De deltagare som inte får en fast anställning erbjuds fortsatta studier i svenska vid vuxenutbildningen. Vuxenutbildningen har under året fokuserat på kompetensutveckling av lärare i språkutvecklande arbetssätt för andraspråkselever. Vuxenutbildningen har i samarbete med vård och omsorgsenheterna genomfört en språkombudsutbildning för att underlätta mottagandet av nya språksvaga medarbetare på enheterna.

2.5.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal hushåll som beviljats försörjningsstöd minst en månad någon gång under året	395	385	335	322	395
Antal hushåll med ett boendebeslut, enheten för nyanlända	96	87	99	143	95
Antal personer som erhållit stöd via AME och under året avslutats	48	171	155	181	125
Deltagare inom AME som börjat arbeta i en kommunal arbetsmarknadsanställning, antal		28	22	26	25
Antal inskrivna studerande vid Yrkeshöskolan	167	133	150		160
Antal inskrivna studerande vid Yrkesvux		153			160

2.5.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,9	1,9	1,7	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	47	43	43	
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	89	84	79	76
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	43	40	37	55
Andel elever med godkända betyg, gymnasial, andel (%)	78	93	80	80
Andel avbrott, gymnasial, andel (%)	17	10	23	24

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Andel elever med godkända betyg, grundläggande, andel (%)	70	89	89	85
Andel avbrott, grundläggande, andel (%)	16	11	10	12
Andel avbrott, SFI, andel (%)	17	26	18	20
YH, nöjd kundindex. Andel nöjda med utbildningen	92	87	91	94

2.5.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	38 763	21 660	17 103	40 020
Kostnad	94 418	88 287	-6 131	98 667
Netto	55 655	66 627	10 972	58 647

Härryda framtid redovisar ett överskott om totalt 11,0 mnkr. Kostnaderna är lägre jämfört med föregående år, främst beroende på ett minskat antal mottagande av nyanlända under året har genererat både minskade kostnader och intäkter. Intäktsminskningen består främst av lägre nivåer av statsbidrag från migrationsverket. Asyl- och flyktingmottagandet redovisar ett överskott om 3,1 mnkr, i detta ingår kostnader och intäkter enligt massflyktsdirektivet.

Satsningar på arbetsmarknadsanställningar innebär ett underskott om 0,6 mnkr inom arbetsmarknadsenheten. Satsningarna har samtidigt genererat lägre utbetalning av försörjningsstöd än budgeterat och försörjningsstödenheten redovisar ett överskott om 3,1 mnkr.

Vuxenutbildningen redovisar en positiv avvikelse mot budget om 5,3 mnkr. Överskottet förklaras till stor del av fler elever i etablering, vilket genererar högre intäkter för SFI. Dessutom har efterfrågan på köpta platser inom samtliga utbildningsformer varit lägre än budgeterat. Den gymnasiala vuxenutbildningen är fortsatt kostnadseffektiv och yrkeshögskolan lämnar ett mindre överskott.

2.6 Barn och familj

2.6.1 Mål och inriktningar

2.6.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Verksamheten ska ha fokus på barns, ungas och unga vuxnas psykiska ohälsa samt utveckla förebyggande insatser i de miljöer där unga vistas.

Uppföljning

Verksamhetens samarbete med regionen sker framförallt via Familjecentralerna. Under året har verksamheten sökt och beviljats medel via regionens Närområdessamverkan (NOSAM) barn och unga för att samarbeta med vårdcentralen i Rävlanda. Syftet har varit att upptäcka barn och unga i behov av

samordnat tidigt stöd. Planering har skett under året och projektet kommer att starta 2024 genom att socionom kommer att arbeta på plats i vårdcentralens lokaler och samarbeta med det psykosociala teamet.

Verksamheten drev i samarbete med Härryda framtid ett projekt finansierat med statsbidrag, där Familjecentralerna utgör basen för projektet. Det är ett förebyggande arbete för att möta utomeuropeiska kvinnor och deras små barn i syfte att göra integrationen till det svenska samhället enklare för kvinnorna. Att bjuda in och erbjuda aktiviteter i öppna förskolans lokaler har skapat förutsättningar för målgruppen att ta del av verksamhetens utbud. Deltagarna skapar relationer till både personal och övriga besökare för att på det sättet öka tryggheten och känna sig socialt inkluderade i det nya samhället. Genom föräldragrupp och samtal med projektledare har deltagarna fått information om föräldraskap i det nya landet, men de har även fått träffa andra verksamheter som arbetar med barn i kommunen. Genom besöken på öppna förskolan och via språkträningen har språkutvecklingen för både mammor och barn underlättats.

Mini-Maria Västra med huvudmottagning i Mölndal har varit verksam sedan augusti 2022. Målgruppen är ungdomar upp till 21 år som riskerar att utveckla ett beroende eller skadligt bruk av alkohol, droger eller spel om pengar, samt deras närstående. Tvärprofessionellt teamarbete och samverkan är grunden i arbetet. Mini-Maria har haft fler besökare av föräldrar och unga från Härryda kommun än vad som har förväntats under första året. Vilket kan antas vara ett resultat av en fungerade marknadsföring.

En ny samordnare inom skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) har utvecklat arbetet med insatser på individnivå. Samverkan med Polismyndigheten har utökats genom att en socialsekreterare med myndighetsbefogenheter och en familjebehandlare arbetar tillsammans med polisen på polisstationen i Mölndal flera dagar i veckan. Syftet är att nå unga som misstänks för brott samt deras föräldrar och genom att närvara vid polisförhör motivera den unge och föräldrar att ta emot stöd tidigare och snabbare. För att utveckla verksamhetens arbete med målgruppen har verksamheten deltagit i SKR:s seminarier och workshop kring stöd för implementering av kunskapsstöd gällande insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott.

Fältgruppen har under året sänkt målgruppens ålder från 13-20 år till 11-18 år. Syftet var att nå yngre ungdomar för att tidigare skapa relationer som kan underlätta kontakt när barnen blir äldre. Fältarbetet har utökats i offentliga miljöer utomhus under eftermiddagar, för att vara tillgängliga för de yngre barnen efter skoltid. Fältgruppen har genomfört föräldramöten på samtliga skolor för årskurs 7, då även polis medverkat inom ramen för SSPF.

I samverkan med Härryda kommun, Swedavia, gränspolisen och Göteborgs stad deltar kommunen fyra dagar per år i Insats fokus vid Landvetter flygplats. Insatsen syftar till att höja medvetenheten om bortföring av barn och hedersrelaterat våld och förtryck bland resenärerna samt informera om var de kan vända sig vid misstanke.

För andra året i rad deltar verksamheten i ett treårigt forsknings- och utvecklingsprojekt via Forskning och utveckling (FoU) i väst med stöd av Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte). Syftet är att öka kunskapen om hur barnavårdsutredningar och säkerhetsplaneringar enligt modellen Signs of safety går till och hur det uppfattas av dem som berörs och

vilket utfall det blir av arbetssättet.

2.6.1.2 Socialnämndens mål för 2023

- Antalet elever med problematisk skolfrånvaro ska minska.
- Antalet personer som är i behov av socialtjänstens stöd ska minska.
- Tillgängligheten och resurserna till familjecentralerna ska öka.
- Satsningarna på förebyggande arbete för barn och unga skall öka.

Uppföljning

En extern revision har genomförts kring närvaroarbetet som resulterat i en rapport med förbättringsförslag. En ny handlingsplan har arbetats fram under året och implementering pågår. Närvaroteamet har under året arbetat med att strukturera om och utveckla verksamheten för att bättre lyckas med elevers återgång till skolan. Familjebehandlarnas uppdrag har varit att motivera och stödja föräldrar i sin förmåga att aktivt bidra till elevens återgång till skolan. De har funnits med som stöd i kontakten med skolpersonal och arbetat i team med övriga professioner i teamet.

2023 förstärktes personalresurserna med en heltidstjänst så att två socionomer arbetar fördelat på tre familjecentraler. Fler föräldrar har efterfrågat individuellt föräldrastöd, vilket kan vara ett resultat av utökningen av tjänst. Under året har föräldragrupper genomförts enligt föräldrastödsprogrammen Alla barn i centrum (ABC) och Trygghetscirkeln. ABC har genomförts ihop med öppna förskolans pedagoger. Vid behov har hembesök genomförts tillsammans med BVC-sköterskor som en förebyggande åtgärd. Socionomerna har också erbjudit partnersamtal under graviditeten. Familjecentralen i Mölnlycke har under hösten bedrivit utomhusverksamhet vid Säteriet vissa dagar för att nå föräldrar som inte självmant söker upp Familjecentralerna.

På uppdrag av Härryda kommun erbjuder familjerådgivningen Sankt Lukas kurser för separerade föräldrar och deras barn.

För att säkerställa tidigt tillgängligt stöd har verksamhetsområdet infört en telefonlinje för föräldrarådgivning och öppnat en mejlbrevlåda för föräldraskapsrelaterade frågor. Utöver ovan nämnda gruppverksamheter tillhandahåller verksamhetsområdet också individuell rådgivning för familjer genom så kallade servicesamtal.

2.6.2 Grunduppdrag

2.6.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

I grunduppdraget för verksamhetsområdet ingår att utreda behov, skydda vid oro och ge stöd till utsatta barn, unga och deras föräldrar eller vårdnadshavare i Härryda kommun. För att uppfylla grunduppdraget finns en tydlig riktning som under flera år varit vägledande. Målsättningen är att barn och unga ska växa upp under trygga och goda förhållanden. Barnens bästa är centralt i arbetet med att prioritera och erbjuda familjehem som det främsta placeringsalternativet.

Under året har verksamheten fortsatt arbetet med att främja inriktningen Hemma först och implementeringen av förhållningssättet Signs of Safety. Genom att strategiskt välja nätverksplaceringar i första hand och endast använda familjehemsplaceringar när det är absolut nödvändigt, har verksamhetsområdet successivt minskat användningen av konsulentstödda familjehem. Utökad stöd ges till familjehemmen för att minska risken för omplacering.

En framgång har varit att prioritera barnens sociala välmående och upprätthålla deras kontakt med sin ursprungsfamilj. Jämfört med andra kommuner har Härryda kommun satsat mer på familjehem i egen regi och öppen verksamhet samtidigt som användningen av konsulentstödda familjehem och institutionsplaceringar har minskat över tid. Hem för vård och boende (HVB) används restriktivt och under kortare perioder. Främst avser det barn och unga med stora psykosociala problem, där nätverket antingen är obefintligt eller saknar förmåga att vara stöd för barnet. Vård inom Statens institutionsstyrelse (SiS) ges främst till unga med beslut om lag om vård av unga (LVU), vanligtvis med missbruk och/eller kriminalitet. När behov av skyddsplacering uppstår inleds vården i kommunens egna jourfamiljer, familjens nätverk eller på HVB. Så snart som möjligt ska vården övergå till familjehemsvård eller nätverksplacering om fortsatt behov av placering finns.

Antal dygn i familjehemsvård har minskat under året och antal dygn på HVB har ökat något. Ökningen på HVB beror på placeringar av ungdomar med psykisk ohälsa i kombination med normbrytande beteende och/eller missbruk där familjehemsvård inte har kunnat tillgodose rätt skydd och vård.

Härryda kommun fortsätter följa den nationella trenden gällande ökning av aktualiseringar och orosanmälningar, dock har den ökning som sågs mellan åren 2022-2023 minskat. De vanligaste orsakerna för orosanmälningar är våld inom familjen, fysiska eller andra övergrepp mot barnet, omsorgsbrist och alkoholmissbruk i familjen. Anmälningarna kan dessutom avse brottslighet eller beteendeproblem hos barn och unga, psykisk ohälsa hos vårdnadshavare eller hos barnet självt. Anmälningarna inkommer främst från polis, sjukvård och skola.

Öppna insatser har i de flesta ärenden utförts i egen regi och har vid mättillfället i november minskat något. Utöver det erbjuds insatser utan biståndsprövning.

Under året har verksamhetsområdet haft en hög personalomsättning samt svårigheter att rekrytera, både vad gäller utredande socialsekreterare och förste socialsekreterare. Det har gjort att den lagstadgade utredningstiden på fyra månader har varit svår att nå. Åtgärden att anlita konsulter och förstärka arbetsledningen under andra halvan av 2023 gav effekt. Egenkontroller har visat att 67 procent av utredningarna avslutades inom lagstadgad tid under kvartal 4, jämfört med endast 23 procent av utredningarna under kvartal 1.

I början av året hade verksamhetsområdet åtta ej verkställda beslut. Vid senaste egenkontrollen var endast två beslutade insatser ej verkställda. Båda gällde stödfamilj enligt LSS. Orsaken är svårigheter att rekrytera familjer till dessa insatser.

Den nationella brukarundersökningen pausades i Härryda kommun under 2023 då det var svårt att få unga och deras vårdnadshavare att svara på enkäten. Verksamheten arbetar istället med samforskning utifrån modellen Feedback informed treatment som bygger på intervjuer löpande av de familjer verksamheten möter. Därutöver används regelbundet enkäter för utvärdering av insatser.

2.6.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Aktualiseringar avseende barn och unga (0-20 år) inom socialtjänst, antal	1 477	1 366	1 650	1 705	1 300
Antal barn och unga 0-20 år som varit föremål för individuellt biståndsbedömda öppna insatser	136	132	132	120	120
Antal barn och unga placerade utanför det egna hemmet (0-20 år)	88	81	56	59	75

2.6.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ungdom (0-20 år), medelvärde	109	127	126	136
Antal ej verkställda biståndsbeslut inom tre månader avseende SoL och LSS	9	15	14	8
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO - helhetssyn, andel (%)	86			
Brukarbedömning barn- och ungdomsvård IFO vårdnadshavare - helhetssyn, andel (%)	69	100		

2.6.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	8 902	1 013	7 889	11 257
Kostnad	96 765	90 894	-5 871	84 789
Netto	87 863	89 881	2 018	73 532

Barn och familj redovisar ett överskott om 2,0 mnkr. Kostnaderna har ökat med 12 mnkr och intäkterna har minskat med 2,4 mnkr jämfört mot föregående år. Kostnadsökningen beror dels på placeringskostnader av barn och unga och dels på konsultkostnader. Intäktsminskningen beror framförallt på minskade statsbidrag för bland annat ensamkommande barn och unga från Migrationsverket i samband med ett minskat mottagande.

Verksamhetsområdets positiva budgetavvikelse beror framförallt på lägre kostnader för placeringar än budgeterat och som är en effekt av arbetet med inriktningen Hemma först. Kostnaderna för placeringar i familjehem har minskat samtidigt som placeringar av barn och unga i HVB har ökat vilket är en förändring jämfört mot tidigare år.

Som en följd av arbetsbelastning, personalomsättning, rekryteringssvårigheter och sjukfrånvaro inom enheten utredning och skydd har konsultkostnader för inhyrda socionomer ökat och uppgick under året till 6,3 mnkr. Inom förvaltningen är en styrgrupp kompetensförsörjning tillsatt, där ett särskilt fokus finns på verksamhetsområdet barn och familj och det långsiktiga arbetet med arbetsmiljö

och rekrytering. Inom barn och familj sker ett fortsatt strategiskt rekryteringsarbete för att skapa en stabilitet i personalgrupperna. Ett förändrat arbetssätt samt förstärkning av arbetsledning genom att anställa ytterligare en enhetschef är en åtgärd som på sikt bedöms bidra till en förbättrad arbetsmiljö och en budget i balans.

Verksamhetsområdet barn och familj har under året arbetat med åtgärder för att minska placeringskostnader. Verksamhetsområdet ingår i SKR:s projekt via GR för att öka kunskapsnivån gällande att förebygga och motverka normbrytande beteende bland barn och unga.

Relationsvåld redovisar ett överskott om 2,1 mnkr beroende på lägre placeringskostnader än budgeterat. Budgettillskott som ingick i de satsningar från december/februaribudgeten om 1,0 mnkr gällande mäns våld mot kvinnor har inte har tagits i anspråk under året.

Investeringsredovisning 2023

Bilaga 1

kr

Sektor	Projekt	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse
Socialtjänst	IK10 Datainventarier	0	2 417 000	2 417 000
	IK12 Reinvesteringar	1 766 933	1 900 000	133 067
Summa SOCN		1 766 933	4 317 000	2 550 067